

Informacija o potrebi transformacije JU Centar savremene umjetnosti u JU Muzej savremene umjetnosti

JU Centar savremene umjetnosti Crne Gore (u daljem tekstu: Centar) nacionalna je ustanova kulture, čiji je osnivač Vlada Crne Gore. Djelatnost Centra, saglasno Zakonu o kulturi ("Sl. list CG", br. 49/08, 16/11, 40/11, 38/12), Odluci o organizovanju Javne ustanove Centar savremene umjetnosti Crne Gore ("Sl. list CG", br.44/13, 27/15, 44/18) je:

1. Galerijsko-muzejska djelatnost;
2. Prikupljanje, proučavanje, čuvanje i izlaganje umjetničkih djela;
3. Formiranje i obogaćivanje različitih kolekcija (legata, zbirki i dr.) umjetnika iz zemlje i inostranstva, nastalih tokom 20. i 21. vijeka kao jedinstven i kompletan sistem savremenih umjetničkih pojava;
4. Istraživanje praktičnim i eksperimentalnim metodama u savremenoj umjetnosti;
5. Realizacija i distribucija programa na cijeloj teritoriji Crne Gore;
6. Produkcija i organizacija manifestacija iz oblasti savremene umjetnosti (likovna umjetnost, pozorišna djelatnost, književnost, film i druge audiovizuelne djelatnosti);
7. Organizacija seminara, tečajeva, predavanja, tribina i promocija o savremenoj umjetnosti;
8. Razmjena umjetnika i organizovanje rezidencijalnih boravaka umjetnika iz zemlje i inostranstva;
9. Razvijanje saradnje i razmjena programa sa ustanovama kulture i drugim institucijama sličnog tipa u zemlji i inostranstvu;
10. Vršenje autorskih i agencijskih uslova, tj.zastupanje i posredovanje između autora i drugih subjekata;
11. Saradnja sa slobodnim inicijativama u svim vidovima umjetničkih aktivnosti;
12. Saradnja sa nezavisnim institucijama kulture, nevladinim organizacijama i udruženjima iz oblasti savremene umjetnosti;
13. Izdavanje stručne literature, kao i publikacija iz djelokruga rada Centra;
14. Izdavanje časopisa iz oblasti savremene umjetnosti "Art centrala";
15. Obavljanje marketinga u oblasti kulture;
16. Formiranje dokumentacije, biblioteke i ostalih dokumentaciono-informativnih sadržaja, kao i obrada statističkih podataka u oblasti savremene umjetnosti.

Centar je nastao ukidanjem Galerije umjetnosti nesvrstanih zemalja s koncepcijom podsticanja savremenog stvaralaštva, ali i sa sukcesorskim obavezama prema umjetničkim fondovima nesvrstanih zemalja. U tom smislu, Centar je pored utvrđenih djelatnosti nastavio da obavlja i muzejsku djelatnost. U prethodnom periodu Ministarstvo kulture i medija je iniciralo pokretanje procesa svrsishodnije podrške savremenom stvaralaštvu kroz ubrzanje profesionalne standardizacije u ovoj oblasti. Formiranje muzejske ustanove koja bi bila matična za savremeno likovno stvaralaštvo smatra se nezaobilaznim korakom standardizacije muzejske djelatnosti. U tom smislu transformacija Centra u Muzej savremene umjetnosti Crne Gore je od suštinskog značaja za razvoj crnogorske kulture, jer se njime stvaraju novi modeli i mogućnosti unapređivanja savremenog stvaralaštva te omogućava da se Crna Gora kao savremena država, koja prati evropske tokove, što bolje pozicionira na regionalnoj i međunarodnoj kulturnoj mapi, i to u oblasti u kojoj ima zavidno nasljeđe i izuzetna ostvarenja savremenih likovnih stvaralaca. Ta inicijativa istovremeno profilise novi programski koncept, unutrašnju organizaciju i kadrovsko restrukturiranje Centra.

Težište osnovnog djelovanja ove ustanove kulture bilo bi da aktuelizuje i učini dostupnim sve segmente savremene umjetnosti i inovativnim pristupom uspostavi dijalog između etabliranog i eksperimentalnog, prošlog i sadašnjeg, u zajednici koja kao svoju prednost i potencijal prepoznaje i afirmiše multikulturalni model i njegovu različitost, koji predstavljaju temelj crnogorskog nacionalnog identiteta. U tom smislu Muzej savremene umjetnosti bi predstavljao sliku savremene crnogorske i internacionalne umjetnosti i stvaralaštva, nastale u periodu od XX do XXI vijeka i stvario značajnu kolekciju umjetnosti, kao jedinstven i kompletan sistem savremenih crnogorskih i internacionalnih umjetničkih pojava.

Muzej bi se bavio: sakupljanjem, čuvanjem, zaštitom, istraživanjem, stručnom i naučnom obradom, dokumentovanjem, sistematizovanjem u zbirke, prezentacijom i valorizacijom savremenog muzejskog materijala i muzejskih lokaliteta.

Obavljanjem poslova muzejske djelatnosti stvaraju se uslovi da se sačuvaju savremena ostvarenja likovne umjetnosti, prirodna, civilizacijska i kulturna materijalna i nematerijalna dobra, kao dio nacionalnog i opšteljudskog stvaralaštva i baštine, radi zadovoljavanja kulturnih, naučnih i obrazovnih potreba pojedinca i društva.

Takođe, posebna pažnja biće usmjerena na segment istorijsko-teorijskih istraživanja savremene umjetnosti i stvaralaštva u Crnoj Gori i šire, te u tom smislu i publikovanje monografskih djela iz istorije i teorije savremene umjetnosti, kao i publikacija savremenog stvaralaštva. Muzej bi ostvarivao otvorenu i široku pedagošku djelatnost kao dopunu opšteg obrazovanja publike, studenata akademija umjetnosti i specijalističkih znanja stručnjaka i izgrađivao otvoren sistem za različite vidove institucionalne i stručne saradnje sa srodnim ustanovama kako u regiji, tako u Evropi i šire.

Na taj način Crna Gora bi dobila savremeni izlagački, informacijski i stvaralački centar u kojem bi se prezentovale izuzetne vrijednosti savremenog stvaralaštva i koji bi odgovorio modernim standardima u poslovima muzejske djelatnosti.

Važno je istaći i to da je Crna Gora, jedina država, a Glavni grad Podgorica jedini glavni grad u regionu koji nema Muzej savremene umjetnosti. Muzej savremene umjetnosti je razvojna šansa kako Crne Gore tako i Glavnog grada Podgorica koji ne predstavlja samo ustanovu usko stručne djelatnosti, već i potencijalno turistički atraktivnu lokaciju i kao takav u savremenoj praksi može ostvariti puni doprinos i u oblasti kreativnih industrija.

Muzej bi nastao transformacijom postojeće JU Centar savremene umjetnosti Crne Gore. Dakle, nije riječ o formiranju nove ustanove kulture, već o stvaranju uslova koji su neophodni za obavljanje poslova muzejske djelatnosti u skladu sa novim standardima koje je nametnulo savremeno doba.

Polazeći od prezentovanih razloga transformacije javne ustanove kulture iz oblasti savremenog stvaralaštva i očekivanih efekata, novi institucionalni okvir treba da čini JU Muzej savremene umjetnosti, sa sjedištem u Podgorici.

Predlog zaključaka:

1. Vlada Crne Gore na sjednici od _____, 2022. godine razmotrila i usvojila Informacija o potrebi transformacije JU Centar savremene umjetnosti u JU Muzej savremene umjetnosti.
2. Zadužuje se Ministarstvo kulture i medija da Vladi najkasnije do kraja IV kvartala dostavi Elaborat o opravdanosti transformacije JU Centar savremene umjetnosti u JU Muzej savremene umjetnosti.